

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 0212/ 9681

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

9 ธันวาคม 2552

เรื่อง แผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2553 และขอความเห็นชอบ
แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2553 จำนวน 100 เล่ม
2. องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร
จำนวน 100 ชุด

1. ความเป็นมา

ภาคการเกษตรเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญของประเทศไทย ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพด้านการเกษตร และยังเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศ โดยมีรายได้จากการส่งออกสินค้าเกษตรในแต่ละปีมีมูลค่าหลายพันล้านบาท แต่ปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคการประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือ ปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย ดินถล่ม ภัยแล้ง รวมถึงโรค แมลง ศัตรูพืชระบาด และโรคระบาดสัตว์ ซึ่งมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตรและผลผลิตการเกษตร ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก รวมทั้งรัฐบาลจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณจำนวนมหาศาลในการช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตรที่เกิดขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2552 ที่ผ่านมารัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรเป็นเงิน 6,444 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม หากมีการวางระบบการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมุ่งเน้นด้านการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกร และลดภาระงบประมาณของรัฐบาลได้อีกทางหนึ่งด้วย

2. ข้อเท็จจริง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร และเตรียมความพร้อมในการรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ดังนี้

2.1 โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ปัจจุบันกระทรวงเกษตรฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติแห่งชาติ ประกอบด้วย คณะที่ปรึกษา และคณะกรรมการ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธาน โดยมีหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมีผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการและ

เลขานุการ ทำหน้าที่ ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางการดำเนินงาน รวมถึงพิจารณาแผนงาน งบประมาณในการป้องกันแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ ตลอดจนเร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคณะกรรมการชุดดังกล่าวได้แต่งตั้งคณะกรรมการ 2 คณะ คือ คณะอนุกรรมการกำกับ ติดตามการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตร ซึ่งมีปลัดกระทรวงเกษตรฯ เป็น ประธาน และคณะอนุกรรมการวางแผนและส่งเสริมการปลูกพืชฤดูแล้ง ซึ่งมีอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธาน รวมทั้งได้จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรในส่วนกลาง และระดับ จังหวัด เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรฯ เป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2553 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2.2.1 วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการป้องกันและลดผลกระทบจากปัญหา ภัยพิบัติด้านการเกษตรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการเตรียมรับสถานการณ์ ป้องกันและบรรเทาความเสียหายจากปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร และให้การช่วยเหลือเกษตรกร ผู้ประสบภัย เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

2.2.2 แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร แบ่งการดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ

- ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย การวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย การเตรียมความพร้อมของหน่วยงาน การประชาสัมพันธ์ และให้คำแนะนำทาง วิชาการด้านพืช ประมง และปศุสัตว์
- ขณะเกิดภัย ประกอบด้วย การติดตามสถานการณ์และแจ้งเตือนภัย การ ประเมินความเสียหายและการรายงาน การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
- หลังเกิดภัย ประกอบด้วย การสำรวจความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือเพื่อ บรรเทาความเดือดร้อนโดยใช้เงินอุดหนุนราชการและเงินงบกลาง การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรและอาชีพ เกษตรกรรม

2.2.3 การเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ 1 ช่วงเดือนตุลาคม 2552 – มีนาคม 2553
- ระยะที่ 2 ช่วงเดือนเมษายน 2553 – กันยายน 2553

โดยได้วิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัย พร้อมทั้งกำหนดมาตรการในการป้องกันและช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ในแต่ละช่วงดังกล่าวข้างต้น

2.2.4 แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร

2.2.5 การทบทวนแผน กำหนดให้มีการทบทวนแผนทุก 6 เดือน หรือตามความเหมาะสม ของสถานการณ์

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

3. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี ประกอบกับที่ผ่านมา การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ดำเนินการภายใต้การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเอง แต่การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานทั้ง
ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น มาร่วมบูรณาการในการแก้ปัญหาตั้งแต่การเตรียมการช่วยเหลือ การสำรวจความ
เสียหาย ตลอดจนการลงไปร่วมกันช่วยเหลือเกษตรกร แม้ปัจจุบันจะได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ
ด้วยดี แต่เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเฉพาะภัยพิบัติด้านการเกษตรเกิดศักยภาพในการทำงานร่วมกันอย่าง
บูรณาการ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ
ด้านการเกษตร โดยคณะรัฐมนตรี เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติเฉพาะด้านการเกษตร
ในภาพรวมของประเทศอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่กระบวนการป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention and
Mitigation) การเตรียมความพร้อม (Preparedness) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Crisis Emergency
Respond) และการฟื้นฟูบูรณะ (Rehabilitation and Construction)

4. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

4.1 รับทราบแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2553

4.2 ให้ความเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ

โทร/โทรสาร 0-2629-9660